Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22 ЙИЛ ЧИҚИШИ. | № 68 (5417). | 5 апрель, 1975 йил | ШАНБА | Баҳоси 2 тийин

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

6-цех тикувчилари «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги» тикувчилик фирмасидаги энг илғор коллективлардан биридир.

Ҳозир ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётган 83 чеварнинг фидокорона меҳнати билан цех коллективи ойлик планларини мунтазам ортиғи билан бажаришга эришаётир. Анна Матвиенко, Маҳбуба Шорасулова, Азима Аҳмедова, Фотима Тўлаганова, Зуҳра Шарипова ва Санобар Отаматовалар шахсий беш йиллик нормаларини икки ярим йилда бажариб, шу йилнинг ўзида ўнинчи беш йилликни ҳам якунлаш ниятидалар.

— Цехимиздаги мавжуд 10 та бригада ўртасида ташкил этилган мусобақада Клавдия Удалова, Лариса Попова ҳамда Светлана Белоглазовалар раҳбар бўлган коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари мунтазам пешқадамлик қилаётир. Улар айниқса, бу йил энг юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Масалан, январь ва февраль ойлари планини 150 процентдан ошириб бажаришга эришдилар ва цех коллективининг умумий ютуғига салмоқли улуш қўшдилар.

Илғор цех ишчилари февраль ойи планини 102,8 процент қилиб бажарган эдилар. Улар март ойини юксак кўрсаткичлар билан якунлаб, апрель планини ҳам муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛНИНГ ЗАРБДОР ОДИМИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноати маҳсулотни реализация қилиш 1975 йил биринчи квартал планини 104,4 процент, меҳнат унумдорлиги планини 102,2 процент бажарди.

Биринчи кварталда пландан ташқари 120,6 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 9,7 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 5,5 процент ошди.

Саноат маҳсулотини реализация қилиш квартал планини Қорақалпоғистон АССР, республикадаги барча областлар ва Тошкент шаҳри бажарди.

Қорақалпоғистон АССР, республика областлари ва Тошкент шаҳри бўйича саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш планининг бажарилиши ва ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари қуйидагича бўлди: [биринчи устун — март ойида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, иккинчи устун — январь-март ойларида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, учинчи устун — 1975 йил январь-март ойларида 1974 йилнинг шу давридагига нисбатан ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот — процент ҳисобида]

Ўзбекистон ССР бўйича жами	105,9	104,4	109,7
Қорақалпоғистон АССР	104,9	105,5	113,4
Андижон области	110,5	106,9	109,6
Бухоро области	103,6	103,1	105,0
Жиззах области	103,6	103,4	118,4
Қашқадарё области	109,3	104,5	108,6
Наманган области	107,3	107,5	111,4
Самарқанд области	107,2	104,5	108,3
Сурхондарё области	106,6	104,4	11,2
Сирдарё области	111,5	109,7	118,5
Тошкент области	106,0	104,1	109,9
Фарғона области	105,0	103,2	107,1
Хоразм области	103,2	103,8	110,9
Тошкент шаҳри	105,0	104,3	111,1

Қорақалпоғистон АССР саноат корхоналари пландан ташқари 3,6 миллион сўмлик, Андижон области 12,5 миллион сўмлик, Бухоро области 6,2 миллион сўмлик, Жиззах области — 1,1 миллион сўмлик, Қашқадарё области 5,0 миллион сўмлик, Наманган области 10,8 миллион сўмлик, Самарқанд области 10,9 миллион сўмлик, Сурхондарё области 4,5 миллион сўмлик, Сирдарё области 5.6 миллион сўмлик. Тошкент шаҳрини ҳам қўшган ҳолда Тошкент области 43,7 миллион сўмлик, Фарғона области 12,8 миллион сўмлик, Хоразм области 3,1 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Пахта тозалаш саноати корхоналари шу йилнинг биринчи кварталида пландан ташқари 55,0 миллион сўмлик, енгил саноат корхоналари 16,6 миллион сўмлик, озиқ-овқат саноати корхоналари 12,2 миллион сўмлик, гўшт ва сут саноати корхоналари 8.6 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Республикадаги бошқа министрликлар ва идораларнинг корхоналари, шунингдек иттифоқ бўйсинишидаги саноат планини ошириб бажаришга анча катта ҳисса қўшдилар.

Автомобиль ва темирйўл транспорти корхоналари халқ хўжалик юкларини ташиш планини ва олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажардилар ва бу билан республикада саноат маҳсулотини реализация қилиш планининг муваффақиятли суратда бажарилишига кўмаклашдилар.

Шу билан бирга айрим корхоналар планларини бажара олмадилар. Булар орасида Фарғона химиявий тола заводи, «Ўзбитхимпласт» бирлашмасининг Олмалиқ филиали, Жиззах пластмасса қувурлар заводи, Самарқанд рўзғор холодильниклари заводи, Тошкент мебель комбинати, Жиззах оҳак заводи, Фарғона лойафзал фабрикаси ва бошқа корхоналар бор.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари республикадаги барча саноат корхоналари беш йилликнинг якунловчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришлари учун зарур чораларни кўришлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети республика касаба союзлари ва барча меҳнаткашларини шонли сана — Ўзбекистон касаба союзлари ташкил этилганлигининг 50 йиллиги билан қизғин ва самимий табриклаб, муборакбод қиладилар.

Республика касаба союзлари босиб ўтган ярим асрлик йўлида хўжалик ва маданий қурилиш барча вазифаларини ҳал этишда ҳамиша Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ишонган ёрдамчиси бўлиб келди. Ҳозирги вақтда 3 миллиондан ошиқ кишини ўз сафларига бирлаштирган касаба союзлари совет касаба союзларининг энг катта отрядларидан бири ҳисобланади. У катта жамоат кучига айланди, коммунизмнинг ҳақиқий мактаби бўлиб қолди, республика ишлаб чиқариш, маданий ва жамоат ҳаётининг ҳамма томонларига самарали таъсир ўтказмоқда.

Меҳнаткашлар ишлаб чиқариш ва сиёсий активлигини янада юксалтириш, жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини бутун чоралар билан ривожлантириш ва ошириш, рационализаторлик ва ихтирочилик, фан ва техника ютуқларидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш, меҳнатни илмий ташкил этишни жорий қилиш, ватанпарварлик ташаббусларини кенг ёйиш каби биринчи даражали аҳамиятга молик вазифалар ҳам касаба союзларининг доимо диққат марказида бўлиб келди ва ҳозирда ҳам шундай.

Республика касаба союзлари социалистик мусобақани ривожлантиришда актив қатнашмоқдалар, ишлаб чиқариш резервларини топмоқдалар, илғорлар ва новаторларнинг сафларини кўпайтирмоқдалар, ишчилар ва хизматчиларда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш хислатларини тарбияламоқдалар. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида республикада рўй берган улуғвор ўзгаришларга касаба союзларининг қўшган ҳиссалари бебаҳодир!

Республика касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришни бошқаришга, ишлаб чиқариш планлари ҳамда коллективларнинг социал ривожлантириш планларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга меҳнаткашларни активроқ жалб эта бошлади, дам олиш ва соғломлаштиришни ташкил этиш, меҳнат шароитларини яхшилаш, меҳнаткашларга маданий ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қила бошлади.

Коммунистик қурилишнинг юксак вазифалари касаба союзлари фаолиятининг янада яхшиланишини тақозо қилади. Партиянинг иқтисодий сиёсати масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига амал қилувчи касаба союзлари омманинг ижодий кучғайратини партия ишлаб чиққан социал-иқтисодий программани муваффақиятли ҳал этишга бундан буён ҳам йўллаб бормоғи лозим. Касаба союз ташкилотларининг омманинг меҳнат ғайратини ривожлантириш борасидаги барча ташкилий ва оммавий-тарбиявий ишлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1975 йилги халқ хўжалик планини барвақт бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш учун халқ хўжалиги ҳамма соҳаларидаги ходимларнинг Умумиттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида қабул қилган қарорларида қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли суратда амалга оширилмоғини назарда тутиб олиб борилмоғи керак.

Савдо-сотиқ, умумий овқатланиш, меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатиш аҳволи касаба союзларининг доимий диққат-эътибори ва контроли остида бўлмоғи лозим. Меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси қоидаларига риоя этилишини контроль қилиш соҳасида касаба союзларининг ҳуқуқларидан тўлароқ фойдаланмоқ, ишлаб чиқариш маданияти кўтарилиши, ишчи ва хизматчилар умумий таълим даражаси ўсиши, уларнинг тобора ортиб бораётган эҳтиёжлари қондирилишига сабот билан эришмоқ керак.

Касаба союз органлари бошланғич ташкилотларга раҳбарликни доимо такомиллаштириб боришлари, ишда ленинча услуб ва ишчанликни қарор топтиришлари, меҳнат коллективларида ўртоқларча ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам вазияти яратилишига катта эътибор беришлари, меҳнаткашларни халқ мулкини тежаб-терговчи кишилар қилиб тарбиялашлари лозим.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети республика касаба союзларининг фаолиятини юксак баҳолаб, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагига маҳкам жипслашган республика касаба союзлари партия сиёсатини амалга ошириш учун бундан буён ҳам ҳормай-толмай кураш олиб бораверадилар, тўққизинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарадилар, деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

Яшасин коммунистик қурилиш ишида партиянинг актив ёрдамчилари — совет касаба союзлари!

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

НАШРИЁТ БАЙРАМИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг ташкил этилганига 50 йил тўлди. 4 апрель куни Тошкентда шу воқеага бағишлаб тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Партия нашриёти ходимларини қардош республикалардан келган ҳамкасблари, Тошкентдаги турдош коллективларнинг, редакциялар, илмий муассасаларнинг вакиллари самимий табрикладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётга табрикномасини ўқиб берди, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини ва 1974 йилги социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон ССР Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг эсдалик Қизил байроғини топширди.

Нашриёт ходимларининг катта бир группасига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар, кўкракка тақиб юриладиган нишонлар ва республика Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиқлари тақдим этилди. Энг кекса полиграфиячиларга «Меҳнат ветерани» медаллари топширилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ 50 ЁШДА

Республика меҳнаткашлари Ўзбекистон Касаба союзларининг олтин юбилейини нишонладилар. Шу воқеага бағишлаб 4 апрелда Тошкентда Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг юбилей пленуми бўлиб ўтди.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вакиллари, меҳнат ветеранлари, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш илғорлари, фан, санъат ва маданият ходимлари, қардош республикалар касаба союзлари делегациялари А. Навоий номли театрга тўпландилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси давомли қарсаклар остида якдиллик билан фахрий президиумга сайланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади. Пленум иштирокчилари республика касаба союзларининг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг табрикномасини қизғин кутиб олдилар.

Ўзбекистон Касаба союзларининг 50 йиллиги тўғрисида Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг раиси М. А. Зоидов доклад қилди. У республика касаба союзлари меҳнаткашларни коммунистик қурилиш вазифаларини бажариш учун сафарбар қилиш соҳасида ярим аср мобайнида жуда катта ишлар қилганлигини таъкидлаб ўтди. 3 миллиондан ортиқ кишини ўз сафларида бирлаштириб турган касаба союз ташкилотлари ўзининг 50 йиллигини нишонлаб, меҳнаткашлар коллективларининг бутун куч-ғайратини тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани ҳамма чоралар билан ривожлантиришга сафарбар қилаяпти.

ВЦСПС секретари И. М. Владиченко Ўзбекистон касаба союзларини юбилей билан табриклади. У ВЦСПСнинг Ўзбекистон Касаба союзларига табрикномасини ўқиб берди.

Пленумда иттифоқдош республикалар касаба союз ташкилотларининг, меҳнаткашлар турли коллективларининг вакиллари табрик нутқи сўзадилар.

Юбилей пленуми иштирокчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитетига табрикнома йўлладилар.

Юбилей пленумида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Х. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, Г. А. Габриельянц, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА БАҲОРГИ ЭКИНЛАР ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 4 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — баҳорги дон экиш; иккинчи стун — эртаги сабзавот экиш ва кўчат ўтқазиш; учинчи стун — беда сепиш (планга нисбатан процент ҳисобида).

Калинин	100,0	103,6	100,0
Бўка	100,0	100,5	103,1
Чиноз	94,1	134,8	102,8
Пискент	81,2	102,0	100,0
Ўрта Чирчиқ	108,0	93,8	74,1
Оҳангарон	130,1	89,3	107,0
Оржоникидзе	—	86,1	100,0
Янгийўл	62,2	83,1	100,0
Бекобод	101,3	82,5	100,2
Қуйи Чирчиқ	100,0	80,6	111,8
Оққўрғон	117,6	79,0	100,0
Юқори Чирчиқ	101,8	78,6	86,5
Бўстонлиқ	75,3	80,5	56,1
Область бўйича	100,3	91,5	95,9

ҲАР ЛИТР СУВ ҲИСОБДА БЎЛАДИ

Агар сиз ўтган йили кам ҳосил олган хўжалик, бригадаларнинг раҳбарлари билан суҳбатлашиб, бунинг сабабини сўрасангиз уларнинг айримлари «Биз ҳамма чорани кўрдик, нима қилайлик, сув камчил бўлди, ғўзамиз яхши ривожланмай қолди» деб жавоб берадилар. Бу йил ана шунга ўрин қолмаслиги керак. Бунинг учун ирригация, мелиорация ишларини тўла бажариш талаб этилади.

Бўка районида бўлган киши бу соҳада амалга оширилаётган тадбирларни кўриб қувонади. Мичурин номли, Ильич номли колхозларнинг территориясида Полвонов номидаги Тошкент каналининг ўнг тармоғи оқиб ўтади. Бу йил ана шу тармоқнинг етти километрига бетон ётқизилади.

— Бу ишга, — дейди район сув хўжалиги бошқармасининг бош инженери Қўшмурод Анорқулов, — биз февраль ойидан киришдик. Вегитация давригача каналнинг етти километр қирғоғига бетон ётқизилиши туғалланиши керак. Ана шунда ҳаммаси бўлиб 3520 куб бетон иши бажарилади.

Шу кунларда бетон ётқизиш кучайтириб юборилди.

Бундан ташқари, РБ—3 канали бўйлаб ҳам 6 минг куб бетон ётқизилиши кўзда тутилган. «Бўка» совхозида ички сув йўлларини ремонтдан чиқариш, бетон ётқизиш ишлари кучайтириб юборилди.

— Мавсумда ҳаммаси бўлиб район бўйича 14 километр узунликдаги ариққа бетон ётқизилади, 10 минг кубометр бетон иши бажарилади.

Ҳар бир литр сувдан тежаб фойдаланиш бўйича бошқа тадбирлар ҳам кўрилмоқда. Колхоз ва совхозларда мавсум давомида 57 та суғориш насоси ишлайди. Бу насосларнинг 40-га яқини ремонтдан чиқарилиб тайёр қилиб қўйилди.

— Лекин, — дейди Қўшмурод Анорқулов, — «Ташводстрой» трести, «Ташоблмельводстрой» қурилиш бошқармаларига қарашли 6-механизациялашган колонналар — пудратчи ташкилотларнинг иши бизни унча қаноатлантирмаяпти. Агар ҳар куни мўлжалдаги 200 куб бетон ётқизилса, жуда соз бўларди. Ҳозирча эса суръат бунчалик эмас. Ҳар куни 100 куб ҳажмда бетон иши бажарилмоқда.

Инженер ҳақ гапни айтди. Вақт ғанимат. Барча куч ва имкониятларни сафарбар этиб ариқ ва каналларни сув равон оқадиган қилиб созлаб қўйиш керак. Бунинг учун қурувчи ташкилотлар бутун имкониятларини сафарбар этишлари, колхоз ва совхозларда ҳам ички резервлардан тўла фойдаланиш лозим.

Бир сўз билан айтганда, беш йилликнинг якунловчи йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун шу кунларда ҳамма нарсани тахт қилиб қўйиш керак. Ҳар бир литр сув ҳисобда бўлсин!

Н. РИХСИЕВ.

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ДАЛАСИДА

▲ ДАЛАЛАРДА қайноқ меҳнат қизғин тус олмоқда. Деҳқонлар кафтдек текис майдонларга барака уруғи қадамоқдалар. Қуйи Чирчиқ районидаги «Москва» колхози пахтакорлари ҳам чигит экишни уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Ислом Алиев бошлиқ 50 центнерчи бригада далаларида чигит экиш сифатли ўтказилмоқда.

Суратларда: (чапдан) илғор механизатор М. Тафиев, бригада даласига чигит экиш пайти, сеялкачи С. Чахалов.

А. Абалян фотолари.

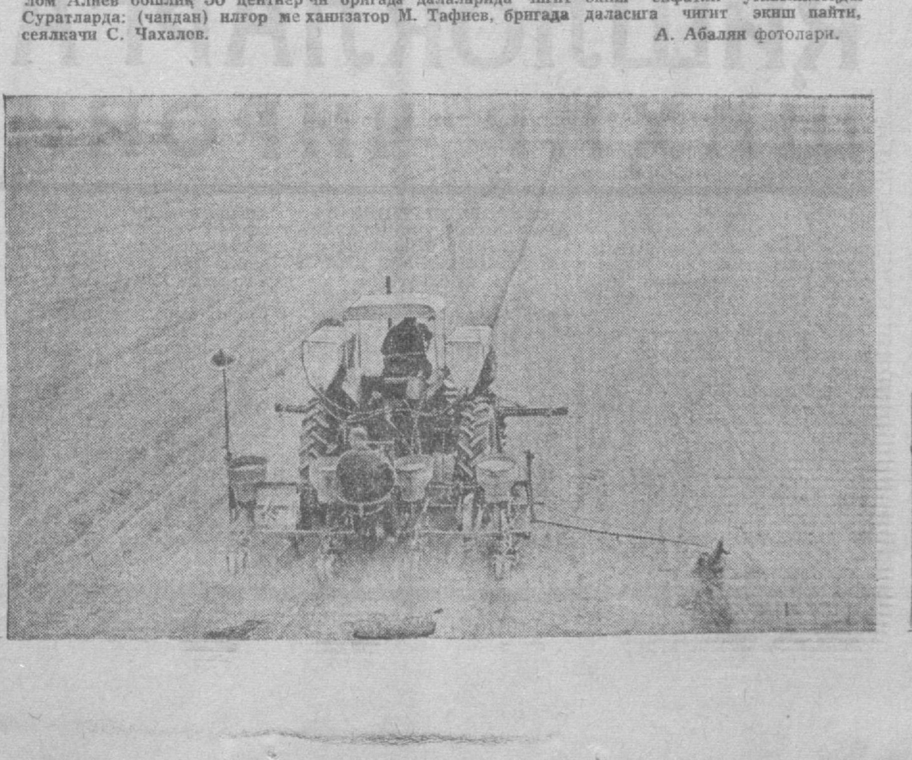

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет, касаба союз органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Тошкент область касаба союзлари советининг раиси Анатолий Васильевич БРАИЛОВни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЭРТАГА—ГЕОЛОГЛАР КУНИ

ЖАВОҲИР ИЗЛОВЧИЛАР

Вазифа анча мураккаб эди. Экспедициядагина эмас, ҳатто бутун трест тарихида ҳали бунчалик чуқур қудуқ қазилмаганди. Ернинг чуқурроқ қаърини ҳам текшириш, у ерда ястаниб ётган маъданнинг жойлашишини аниқлаш лозим эди. Маъдан қатламаларининг қалинлиги қандай? Таркибида металл миқдори қанча? Уни қандай усул билан қазиб чиқариш қулай? Штольняларни қандай очиш керак? Бу ва бошқа шунга ўхшаш муаммоларга аниқлик киритиш керак. Моҳирона, камкўстсиз бурғиланган биргина қудуқ ана шу масалаларнинг кўпчилигини равшанлантиради.

Демак, бу вазифани ҳаммага ҳам ишониб топшириб бўлмайди. Уни тажрибали геологлар зиммасига юклаш керак. Шунинг учун ҳам экспедиция маъмуриятида чуқурлиги бир километрдан ошиқроқ бу қудуқни бурғилашни қайси бригадага топшириш масаласида анча фикрлашишди. Ниҳоят, кўпчилик фикри бир ердан чиқиб, Андрей Олейников раҳбарлигидаги бригада танланди.

Бу бежиз эмас эди, албатта. Бригада аъзолари кўп йиллардан буён Қалмоққир кони запасларини кўпайтириш, янги-янги мис қатламларини қидириб топиш билан шуғулланишади. Бригада кичик, аммо аҳил ва иноқ ҳамкасблардан ташкил топган. Уларнинг иш стажи ўн-ўн беш йилни ташкил этади. Бурғилаш агрегатини пухта эгаллашган, тоғнинг «табиати»ни ҳам чуқур ўрганишган. Унинг қайси чуқурлигида юмшоқроқ, қайси чуқурлигида қаттиқроқ жинслар борлигини яхши билишади. Шунга қараб бурғилаш жараёнининг тезлигини оширишади ёки камайтиришади.

Бригадирга қилинадиган иш, унинг аҳамияти, мураккаблиги айтилганда бироз ўйланиб қолди:

— Уддасидан чиқа олармиканмиз!? Бунақа қудуқни ҳеч кавламаганмиз-ку, яна...

— Уддасидан чиқасизлар, албатта. Билсангиз бу катта ишонч,— дейишди маъмуриятда.

— Менку рози бўларман, бригада аъзоларичи?..

— Бригадир хўп деса, улар йўқ демайди, албатта...

Бригадир ишнинг оғирлигини яхши тушунарди. «Шу вақтгача узоғи билан 600—700 метрли қудуқлар пармаланарди. Бирдан минг метрлиси!».

Бригадир ҳамкасбларига бир километрдан ҳам чуқурроқ қудуқ пармалаш вазифаси топширилаётганини айтганида улар бир овоздан маъқуллашди.

Шундан сўнг тайёргарлик ишлари бошланиб кетди. Бурғи агрегати белгиланган жойга келтирилиб, монтаж қилинди. Зарур миқдорда қувурлар ташиб олинди, барча асбоб-анжомлар тахт қилинди. Фидокорлик авж олди. Бригадир Андрей Олейников, бурғилаш устаси Собит Зокиров, бурғиловчилардан Анвар Сайфуллин, Иван Кистанов, кўйингки аҳил коллективнинг ҳар бир аъзоси ўз вазифасини сидқидилдан бажара бошлади.

Суръат кундан-кунга тезлашиб борди. Ҳар сменада нормадагига қўшимча бир неча метрдан қудуқ пармаланаверди. У чуқурлашган сари иш мураккаблашаверди. Аммо, сўнгги метрларини бурғилашда ҳам суръат деярлик пасаймади. Натижада Олмалиқдаги биринчи минг метрлик қудуқ муддатидан бир ой илгари қўлдан чиқарилди.

Бу Андрей Олейников бошлиқ бригада кўпдан-кўп амалга оширган ишлардан бир шингили, холос. Бригада барча вазифаларни ўз вақтида кўнгилдагидек бажаради. Бригадир кўксидаги Октябрь Революцияси ордени ҳам шундан далолат бериб турипти...

Тошкент геология трестининг Олмалиқдаги геология-қидирув экспедициясида бундай меҳнатсевар бригадалар, геологлар кўп. Уларнинг ҳар бири Қурама тоғлари остидаги турли маъданларни халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун хизмат қилдириш йўлида кунни тунга улаб, қидирув ишларини олиб боришяпти.

Экспедиция жавоҳир изловчилари эртага нишонланадиган ўз байрамларини муносиб кутиб олишмоқда. Биринчи квартал плани анча ортиғи билан адо этилди. Коллектив ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, фойдали қазилмаларнинг запасларини кўпайтириш юзасидан ярим йиллик топшириқни Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги кунигача бажариш учун мусобақани тобора авж олдирмоқда.

...Шарқий Қурама геология-қидирув экспедицияси коллективи ҳам шундай ҳайрли иш бажаряпти. Бутуниттифоқ геологлар кунини муносиб кутиб олаётган бу коллективнинг ҳам ўз пешқадамлари, байроқдорлари бор.

Геннадий Караваев шундайларнинг бири. У раҳбарлик қилаётган кон очиш бригадаси ҳақида фақат илиқ сўзларни эшитасиз.

Донгдор бригада геологлари беш йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган умумхалқ ҳаракатига биринчилар қатори қўшилиб, беш йилликни тўрт йилда бажаришга ваъда беришган эди.

Иш пухта ташкил этилиши, кон очиш ишларида илғор технология ва прогрессив усулларнинг қўлланилиши туфайли мажбуриятлар муддатидан салкам бир ярим йил илгари адо этилди. Шу кунларда эса улар ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишлашмоқда.

Бу бригада билан мусобақадош бўлган Михаил Кочкин бошлиқ проходкачилар бригадасининг иш кўрсаткичлари ҳам чакки бўлмаяпти. Бирор кун йўқки, бригада аъзолари топшириқни зиёдаси билан бажаришмаган бўлсин. Уларнинг меҳнат календарида сентябрь ойи бошланганига бир неча кун бўлди. Экспедициянинг барча бешта қидирув партияси фойдали қазилмалар запасларини кўпайтириш бўйича беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди.

Коллектив муваффақиятлари ҳақида гапирганда унга муносиб ҳисса қўшаётган ўнлаб геологлар номини ҳурмат билан тилга олгинг келади. А. Мель, А. Ортиқов, П. Кольцов ва бошқалар шулар жумласидандир. Ўз касбини пухта эгаллалаган бу меҳнатсеварлар нормани доим 120—130 процентга етказиб адо этишяпти. Ишларининг сифати ҳам яхши бўлмоқда.

ОБЛАСТИМИЗНИНГ битмас-туганмас қазилма бойликларини қидириб топиш ва она-Ватан, экономикамиз манфаатларига хизмат қилдириш йўлида фидокорлик кўрсатаётган бундай геологлар коллективлари кўп.

Эртага бутун мамлакатимиз Геологлар кунини нишонлайди. Шунинг ўзи бизда ҳиммати баланд, мақсади олий, қалб кўрини, бутун билим, тажрибаси, кучи ва маҳоратини жавоҳирлар излашга сафарбар этаётган бу касб эгалари катта ғамхўрлик билан қуршаб олинганини, ҳурмат, иззат-икром қилинаётганлигини яққол кўрсатиб турипти.

Геологларни айёмлари билан муборакбод этар эканмиз, уларнинг олижаноб ишларида янги-янги муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик тилаймиз.

М. МИРҲАМИДОВ.

«Ташкентгеология» трестининг Шарқий Қурама геология-қидирув экспедицияси коллективи айни кунларда фашистлар Германияси устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига бошланган зарбдор меҳнат вахтасини янада қизғин давом эттирмоқда. Суратларда: илғор бригада аъзоларидан А. Мель, А. Ортиқов, П. Кольцов ва бригада бошлиғи Г. Караваев, ўнгда Андрей Олейников раҳбарлик қилаётган яна бир пешқадам бригаданинг энг моҳир бурғуловчиси Анвар Сайфулин.

Г. Григорьев фотолари. (ЎзТАГ).

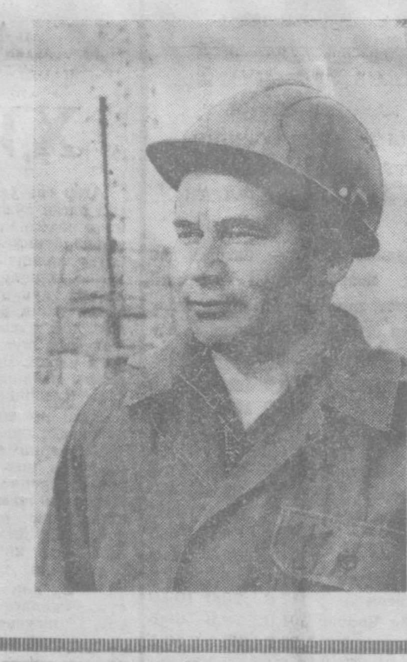

Тошкент трикотаж фирмасида мураббийлик ҳаракати яхши йўлга қўйилган. Кўплаб тажрибали ишчилар ёшларга маҳорат сирларини ўргатишмоқда. Суратда: мураббий Т. Макшова ёш тикувчи У. Жалилованинг ишини кўздан кечиряпти.

И. Шонноғомов фотоси.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ХОРАЗМДА ЧИГИТ ЭКИШГА КИРИШИЛДИ

▲ ЎЗБЕКИСТОННИНГ шимолий зонаси бўлган Хоразм областида ҳам чигит экишга киришилди. Хонқа районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхоз механизаторлари 20 та экиш агрегатининг ҳаммасини далаларга чиқардилар. Бу ерда экиш ишлари ўтган йилдагидан икки ҳафта барвақт бошлаб юборилди. Чигит шўри ювилган, ер икки ярусли плуг билан ҳайдалиб, яхши ўғитланган тупроққа экилмоқда. Уруғ далаларга илғор усулда қўш қаторлаб қадалмоқда. Бу эса ҳар гектар ерда 140 минг-тупгача ғўза бўлишига эришиш имконини беради. Бу эса ҳосилни гектар бошига 7—8 центнер оширади. Биринчи марта хўжаликдаги ҳамма далаларга чигитнинг вилтга чидамли бўлган «Тошкент-1» нави экилади.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ДАРАКЛАРИ

▲ НУКУС. 15-йўл қурилиши бошқармасининг ишчилари Бутуниттифоқ шанбалигида кундалик топшириқни 1,5—2 баравар ошириб бажаришга ваъда бердилар. Юздан ортиқ киши шаҳарни обод қилишга қатнашади. Улар 3150 квадрат метр узунликдаги йўлга шағал ётқизиш, ариқ бўйларига манзарали кўчат дарахтлари ўтказишни мўлжалладилар.

▲ НАВОИЙ. 79-қурилиш-монтаж бошқармасининг бутун коллективи шанбаликда қатнашади. Шу куни 12 тонна металл конструкцияларни монтаж қилиш, 8 километр кабель ётқизиш, 130 та ёритиш приборларини, 40 та электр асбоб-ускуналарини ўрнатишга қарор қилинди. Ҳозирнинг ўзидаёқ материаллар келтирилиб, тайёргарлик ишлари бошланди. Ҳар бир бригада учун конкрет топшириқ ва иш ҳажми белгилаб қўйилди.

(ЎзТАГ).

ҚАЛБ ҚЎРИ БИЛАН

Осмонда палапон қарғалар сурон қилади, тўда-тўда сер-зарда булутлар аллақаёқларга югуради. Қишнинг асов шомоли юзларни ялайди. Далада эса ҳаёт қайнайди.

Холхўжа Азаматов прицепдан маҳаллий ўғит ағдараётган тракторчилар атрофида парвона.

— Баракалла, шоввозлар!— дейди у.— Ишни уйқусида босган ютади, деганлари шу-да. Лекин ҳали қиладиган ишларимиз кўп.

— Уддалаймиз, ўртоқ бригадир,— жавоб қайтаради механизатор.

— Яшанглар!

Икки механизатор тракторларини ферма томон буришади. Холхўжа ака далада ишлаётганлар ҳузурига қайтади.

— Э-ҳе, бир зумда олам жаҳон ерни экинбоп қилиб қўйибсизлар-ку! Сира дард кўрманглар. Қобилжон ота, Умар ота, шу ерда бўлишганидан кейин иш қочиб қутулармиди?

Холхўжа тўнини ечиб, марзага қўйди-да нозиккина қизга деди:

— Қани, Вазирахон қизим, кетмонни менга бер. Сен дамингни олатур.

Бригадир тупроқ сура кетди. Қобилжон ота Одилов ёнида ишлаётган Умар ота Усмоновга сўз қотди:

— Зап бригадиримиз бор-да! Одамлар бир сўзини икки қилишмайди. Холхўжанинг эллик еттинчи йиллардаги «бригадир»лиги эсимга тушиб кетди. Ўшанда раҳбарликка анча ғўр эди.

Икки қария ўша воқеани хотирлашди.

...Айни ёз чилласи. Қуёш борлиқни ўз оловида қовурарди. 8-бригада пайкалларини айланиб юрган раис кўзларига ишонмайди. Қаровсиз қолиб кетган ғўзаларни бегона ўт босган. Далада одам кам кўринади. Нима гап ўзи?! Сув тараб юрган қария раисга воқеани айтди.

— Одамларимиз путраб кетди,— деди у ғамгин.— Қўшни бригадаларга ўтиб кетишаяпти. Янги бригадир иш дейди-ю, одамлар билан муомала қила олмаяпти.

Холхўжа ўшанда ишдан бўшатилиб, бригадада сувчи қилиб қолдирилганди. Бу воқеа Холхўжа аканинг қалбини ларзага келтирди.

— Нега мен одамлар билан тил топиша олмадим?— ўйкинди у.— Ахир, озмунча кишилар насиҳат қилишдими? Тўлаган отанинг гапларини қаранг-а: «Раҳбарни кўкка кўтарадиган ҳам, ерга урадиган ҳам эл-юрт. Ишнинг кўзини билиш билан бирга ширин сўзинг, меҳринг билан одамлар қалбига кириб ол. Ана шунда юкинг ерда қолмайди».

Орадан кўп ўтмай коммунист Холхўжа Азаматовни бригада аъзолари яна ўзларига раҳбар қилиб кўтардилар.

Мана ўн етти йилдирки, Холхўжа Азаматов номини Янгийўл районида кўплар ҳурмат билан тилга олишади.

У бошлиқ бригада аҳли ўтган йили 650 тонна ўрнига 1070 тонна полиз ва сабзавот маҳсулотлари топширди. Йиллик план 173 процент қилиб адо этилди.

Яқинда биз Свердлов номли совхозда бўлдик. Дирекция биноси ёнидаги ҳурмат тахтасида илғорларнинг портретлари осилган. Энг юқорида биринчи бўлиб Холхўжа Азаматовнинг расми турибди.

Бригадага етиб келишимиз биланоқ қувончли хушхабарни эшитдик: Холхўжа ака «Жигули» енгил автомашинаси билан мукофотланибди. Пайкалларга тикиламиз. Дастлабки экилган экинлар устида оппоқ полиэтилен плёнкалари. Сув шаҳобчаларининг барчаси тўла олиб қўйилган.

— Бригадир бу ерда кўринмайди, шекилли?— аъзолар томонига кўз югуртиргач деди ҳамроҳимиз.

— Шу ерда,— жавоб берди Аҳмадхўжа Шаропов.— Хув, ўртада кетмонни ерга шиддат билан ташлаётган Азаматов-да!

Аҳмадхўжа ака кулиб, давом этди:

— Ўтган йили район газетасидан келган бир мухбир ялангоёқ, терлаб-пишиб помидорга сув тараётган Холхўжа аканинг олдига келиб дебди: «Акажон, бу бригадирларинг яёв юрибдими ўзи? Ҳозир шу ерда экан. Қайси томонга кетди?». «Ҳеч қаёққа кетганим йўқ. Ҳозир гаплашамиз» — деб ҳазиллашибди бригадир.

Холхўжа Азаматов биз билан суҳбатда бригада коллективининг якунловчи йилдаги режалари ҳақида сўзлаб берди:

— Бу йил 51 гектар ерда деҳқончилик қиляпмиз. Камида 1500 тонна маҳсулот сотамиз...

Суҳбатда илғор ишчилар номини сўраганимизда у анча ўйланиб қолди-да аста деди:

— Бригадамиз аъзолари ичида бирорта қолоғи йўқ. Маҳмуд Толипов, Назарқул Ҳазратқулов, Карима Ҳошимова... Ҳаммаси меҳнаткаш, умумишига жонкуяр, ишнинг кўзини биладиган кишилар. Шундай бўлгандан кейин ютуғимиз ҳам катта бўлади-да!

Бригада аҳли якунловчи йилда яна ҳам куч ва ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Бригада бошлиғи ҳар бир кишининг қобилиятига яраша иш танлаб бериш билан бирга ички резервлардан унумли фойдаланишда, деҳқончилик маданиятини оширишда шахсий намуна кўрсатаяпти.

А. ИНОҒОМОВ.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

МАТБААЧИЛАР ЮТУҒИ

«Ўқитувчи» нашриёти коллективи беш йилликни муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган мусобақага қўшилиб, дастлабки ютуқни қўлга киритди. Маҳсулот ишлаб чиқариш биринчи квартал плани муддатидан олдин шараф билан адо этилди. 75 номда 3600 минг нусха босма маҳсулотлар ўқувчиларга етказиб берилиб, реализация плани 128 процент адо этилди. Ҳозир барча куч ва имконият йиллик маррани ҳам барвақт эгаллашга қаратилмоқда.

ҚАҲРАМОНЛАРНИ ХОТИРЛАБ

Орджоникидзе районидаги барча мактабларда Буюк Ғалабанинг 30 йиллигига бағишлаб кечалар, Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда.

30, 34 ва 37-мактабларда «Шон-шуҳрат бурчаги» ташкил этилган. Уларда Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг портретлари ва хотира китоблари жой олган. Фронт орқасида меҳнат қилган ота-оналарнинг эсдаликлари ҳам мактаб ўқувчилари томонидан ёзиб олиниб, стендларга қўйилган. Деворий газета ва альбомлар ҳам улуғ санага бағишлаб чиқарилмоқда.

БИБЛИОГРАФИК КЎРСАТКИЧ

Ўзбекистон ССР Давлат китоб палатаси келгуси йили ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлайди. Шу сана муносабати билан республикамиз матбуот нашрлари ва статистикасига доир янги библиографик кўрсаткичлар босмага тайёрланмоқда.

Ўзбекистонда 1917—1927 йилларда босилган адабиётлар рўйхатини ўз ичига олган библиографик қўлланма ҳам чоп этилади. Бундай адабиёт шу кунгача тайёрланмаган эди.

Шунинг учун ҳам унинг мумкин қадар мукаммал бўлишига алоҳида аҳамият берилди. Кўрсаткичда икки мингга яқин турли адабиётларнинг библиографик рўйхати ўрин олади.

ҚИШЛОҚЛАРГА ШАҲАР ЧИРОЙИ

ОБЛАСТЬ ҚУРИЛИШ ВА АРХИТЕКТУРА БОШҚАРМАСИНИНГ БОШЛИҒИ И. УСМОНХЎЖАЕВ БИЛАН СУҲБАТ

Бугунги қишлоқ аҳлининг турмуш даражаси, маданий савияси бундан 10—15 йил илгариги ҳаёт тарзига асло ўхшамайди. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли ободончилик ишларининг кўлами йил сайин кенгаймоқда. Қишлоқлар бирин-кетин шаҳар тусига кириб бораётир. Буни областимиз мисолида ҳам яққол кўришингиз мумкин.

Агар сиз район марказларида бўлсангиз, замонавий типда қурилган уй-жойлар, маъмурий бинолар, маданий-маиший хизмат объектлари қурилишини, уларнинг гўзал архитектура ансамблини кўриб, кўзингиз қувнайди. Бунда моҳир инженерлар, меъморларнинг қалб қўри, юрак ҳарорати бор. Айниқса, Ўзбекистон шаҳар қурилиш — илмий-текшириш ва лойиҳалаш институти коллективининг бу борадаги хизматлари таҳсинга лойиқдир.

Областимизнинг йирик Янгийўл районида марказида бош план асосида олиб борилаётган тажриба экспериментал қурилиш ишлари бунга мисолдир. Бу ерда барча қурилиш ишлари ниҳоясига етгач, 15 минг аҳоли истиқомат қилиши мумкин. Қурилаётган турар жойларнинг ҳар бири 12 квартирадан иборат бўлади. Район марказида кичкинтойларнинг соғлом ва ййраб ўсишлари учун ҳам барча қулайликлар яратилади. Жумладан. 280 ўринли болалар боғчаси ва 1776 ўқувчига мўлжалланган мактаб бинолари қад кўтаради. Бу ерда кўпқаватли турар жойлар билан бирга бир ва икки қаватли уйларни ҳам қуриш мўлжалланмоқда. Ҳар бир кишига кам деганда 12 квадрат-метрдан жой тўғри келади.

Лойиҳада маиший хизмат кўрсатиш комбинати, савдо маркази қуриш ҳам мўлжаллан-ган. Тўрт қаватли Советлар уйи кўркам қилиб қурилади. Пионерлар уйи ёш авлод хизматида бўлади. Маданият саройи эса оммавий-сиёсий, ташкилий маданий тадбирлар ўтказиладиган маскан бўлади.

Шу кунларда Ўрта Осиё машина синаш станциясининг лабораторияси корпуслари сўнгги пардоздан чиқарилмоқда. Йил охирига бориб, станция илмий ходимлари районнинг янги марказида меҳнат қила бошлайдилар. Замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланадиган поликлиника қурилади. Маданият, истироҳат боғлари барпо этилади. У ерда концерт заллари, танца майдончалари, ҳаваскорлик тўгараклари, халқ театрлари хизмат кўрсатадиган саҳналар бўлади.

Институт коллективи областимизнинг бошқа районлари масалан, Ўрта Чирчиқ, Пискент, Бўка, Оққўрғон сингари районларнинг марказларини ҳам ҳар томонлама обод ва кўркам қилиб қуриш учун лойиҳалар тайёрлаб берган. Ана шу лойиҳалар асосида бу районларда ҳам қурилиш ишлари кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда.

Ғазалкент, Бекободдаги «Зафар» посёлкалари, Орджоникидзе районидаги Қибрай қишлоғи ва Калинин райони маркази ҳам бош план асосида қайтадан барпо этилмоқда.

Институт устахоналарида бунёд этилажак қишлоқ, посёлка, шаҳар ва район марказларининг янги-янги лойиҳалари пишиб етилмоқда. Яқинда улар Қуйи Чирчиқ районидаги Солдатское посёлкаси лойиҳасини сўнгги бор муҳокамадан ўтказиб, фойдаланиш учун маъқул, деб топдилар. Келгусида бу посёлкада ҳам хилма-хил маданий-маиший хизмат объектлари, кўркам турар жой бинолари қад кўтаради. Ана шунда 3,5 минг кишининг бемалол истиқомат қилиши учун барча шарт-шароит яратилади. Бу ерда ҳам болалар боғчалари ва яслилари, мактаблар қурилишига кенг ўрин берилади. Шундай қилиб, ҳозирги пайтда областимиздаги мавжуд районлардан 11 тасининг маркази бош план асосида қайта қурила бошланади.

Колхоз ва совхоз қишлоқларини реконструкция қилиб ободонлаштиришда ҳам лойиҳачи инженерлар самарали меҳнат қилмоқдалар. Айниқса, «Гипросельстрой» институти бир группа архитекторлари ва инженерларининг бу соҳадаги хизматлари ибратлидир.

Биз Ҳамроқул Турсунқулов номли колхознинг марказини қайтадан қуриш лойиҳаси билан танишар эканмиз, бу ерда барча меъморчилик ишлари деҳқонларнинг шу кеча-кундуздаги талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда бажарилганлигига ишонч ҳосил қилдик. Барча қурилиш ишлари ниҳоясига етказилгач, колхоз маркази кичик шаҳарча қиёфасига киради. Турар-жой бинолари, савдо маркази, меҳмонхона ва кафелар бир-бирига мос ансамблда қурилади. Бир йўла 20 кишига хизмат қиладиган маиший хизмат кўрсатиш комбинати қуриб битказилади. Колхоз марказининг атрофи кўкаламзорлаштирилади.

Замонавий усулда бунёд этилаётган район ва шаҳар марказлари, посёлкаларда меҳнаткашлар учун ҳар тарафлама қулайлик яратилади. Газ, водопровод трубалари ўрнатилмоқда. Электр чироқлари узоқ-узоқ қишлоқ марказларига ҳам кириб бормоқда. Бир сўз билан айтганда, қишлоқларда кичик шаҳарчалар юзага келмоқда. Буларнинг барчаси партия ва ҳукуматимизнинг халқ бахт-саодати тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлигининг тимсолидир. Қишлоқ меҳнаткашлари бу ғамхўрликка жавобан баракали меҳнат қилиб, коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш йўлида астойдил кураш олиб бормоқдалар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ТОШКЕНТДАГИ «Чевар» тикувчилик фабрикасининг 8-цехи ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Маъсуда Исроилова коллектив аъзолари ўртасида қизғин авж олдирилган социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётир. У смена топшириқларини мунтазам 130—140 процентга етказиб бажаришга эришмоқда. Суратда: Маъсуда Исроилова.

М. Нуриддинов фотоси.

Адабиёт ва санъат

ҚАЙТИШ

Қулоқларим остида ҳамон
Эшитилар анҳор оқиши.
Тунлар қалбни эзади ёмон,
Тўлин ойнинг кўкдан боқиши.
Хаёлимдан кетмаган зинҳор
Анҳор бўйидаги қайроғоч.
Балки кўкдан соғиниб
қўмсар
Бутоққа ин қўйган қалдирғоч.
Анҳор узра олтин япроқлар
Гилам бўлиб оқди неча бор.
Ҳануз севгинг қалбни
тирноқлар
Бир жароҳат каби вафодор.
Қара, кўкда чақмоқ-аланга,
Кезаётир бир тўда булут.
Тўртинчи куз азиз Ватанга—
Қайтмоқдаман, жануб кизи
кут!
Майли яна ўша қайрағоч,
Бошимизга бўлсин соябон,
Юз парвона бўлиб қалдирғоч,
Майли этсин қалб сирин аён,
Кекса дарахт олиб қучоққа
Олтин барглар тангалар
сочсин.
Анҳор тўлиб-тошиб қирғоққа,
Зар либос ўралиб қочсин.
Худди шу кун худди шу
ойнинг,
Орзусида кездим тоғу тош.
Сочлари тун, ойдек
жононнинг
Ишқи бўлди қалбда ўт —
оташ.
Худди шу ер, қадрдон
қирғоқ,
Зафар сари ундади ҳар дам.
Болалигим ўтган шу тупроқ
Кўз олдимдан кетмади бир
дам.
Кекса Дунай тўлқинларида
Бу ишқ бўлди менга бир
елкан.
Жанг майдони шовқунларида
Бу ишқ бўлди кўксимда
қалқон.
Бу ишқ Карпат дараларида
Қувват берди менинг
белимга,
Тунлар ўрмон ораларида,
Йўлчи юлдуз бўлди йўлимга.
Шунинг учун сафарим
қутлуғ,
Қайтмоқдаман чет элдан,
нишон.
Шунинг учун зафарим
қутлуғ,
Қайтмоқдаман кўкракда
нишон.

Т. ЭРНАЗАРОВ.
Одесса, октябрь, 1945 йил.

ОЛИБ ҚОЧМА КЎЗИНГНИ

Олиб қочма мендан
кўзингни,
Андишада чекмагин озор,
Пинҳон тутма дилда
сўзингни,
Сўзларингга жоним интизор.
Андишада қалбингни алдаб,
Яширсангда мендан
кўзингни,
Бир кун севги оташи порлаб,
Кўзинг тутиб берар ўзингни.

И. СУЯРҚУЛОВ.

ЙЎЛГА ЧИҚАМИЗ

Йўлга чиқаяпмиз, айни тонг чоғи,
Ким қайси уловда кетар, номаълум.
Ким хуноб бўлади, ошар чарчоғи,
Кимлар бахт-толега етар, номаълум.

Лекин, аён дўстим, битта ҳақиқат:
Вақт йиртар бутунни йил китобидан.
Бугуннинг учун ҳам кураш, қил ғайрат,
Уни вақт йиртмасин умринг бобидан.

Санджон МУСТАФОЕВ.

АРМОН

Мен сенга олисдан келтирган
бир қучоқ гул
Аллаким
Биринчи марта
Тақдим қилган бир дона
бойчечак завқини
Бермади.
Мен сенга олисдан келтирган
бир олам кулгу
Аллаким
Биринчи марта
Кўзларин қирида топширган
сирли завқини
Бермади.
Гоҳи аламимга беролмай бардош
Кўзингдан ёшларинг сел бўлиб оқди.
Лекин аллакимни
Биринчи марта
Кўзингда қалқитган томчи ёшчалик
Бағрингни парча-парчалаб кетаолмади.
Гоҳи суйинишимга беролмай бардош
Бошингдан учган хуш қалбингни ёқди.
Лекин, аллакимни
Биринчи марта
Бармоғи кафтига теккан чоғчалик
Бағрингда титроқлар уйғотолмади.
Гоҳи йўлларимга боқдинг нигорон,
Кимсасиз сўқмоқдан бординг қоралаб,
Лекин аллакимни
Биринчи марта
Йўқотиб изидан кезган пайтингдай
Кўксингда потирлаб урмади юрак.
Гоҳи йўлларимга боқдинг нигорон.
Қўшиқлар тўқидинг ёнингга чорлаб.
Лекин аллакимни
Биринчи марта
Йўқлатиб дардингни пинҳон айтгандай
Ошкора сўзлардан топмадинг мароқ...

Тўлаган ТЎХТАЕВ.

Ёдгорлик ёнида жангчи
қалбидай
Ловуллаб турибти мангулик
олов.
Оташқалб жангчилар руҳин
айлаб шод
Зиёрат этишар келину-куёв.
А. Абалян фотоэтюди.

ДИЛ ЧИРОҒИ

Қаердадир хўроз қичқирди.

Ҳийладан бери уйғоқ ётган Зулайҳо хола эринибгина турди. Чуқур сўлиш олгач, нимчасини кийиб, ҳовлига чиқди. Ялпиз ҳиди аралаш тонг насими «гуп» этиб димоққа урилди.

Зулайҳо хола ҳовлиси ўртасидан қишин-ёзин жилдираб оқиб ўтадиган ариқчадан юз-қўлини чайди. Самоварга ўт ташлади. «Келинпошша тургунча ҳовлини чинни-ю моҳ қилиб қўяқолай», деб, бир чеккада турган супургини қўлига олган ҳам эдики, дарвоза олдида машина «шиғ» этиб тўхтагандай бўлди. Эшик тақиллади.

— Ҳозир! — Зулайҳо хола эшикни очди.

Укасининг ўғли Абдумаликка кўзи тушди: — Тинчликми?

— Тинчлик, амма. Почча уйдалармн?

— Ҳа, уйда. Кеча невараларини шаҳарга олиб тушганди. театр кўрамиз, деб ҳархаша қилаверишибди. Кеч қайтишди. Уйга кир. Ҳозир уйғотаман.

— Йўқ, уйғотманг, — қайтарди Абдумалик. — Зарбандга пионерлар лагерига бораяпман. Қайтишда тушарман.

— Кир, бир пиёла чой ичиб кет, — қистади Зулайҳо хола.

— Ҳали, келаман, дедим-ку. Иш тиғиз. «Тавба, нега олдинлари Абдумаликка аҳамият бермабман, бўй-басти, чўрткесарлиги, ҳатто овози ҳам акамнинг ўзи-я!» ўйлади кампир.

Шу пайт Зулайҳо холанинг елкасини юк босгандай бўлди, оёқ-қўли бўшашиб, дарвозага суяниб қолди.

...Зулайҳонинг тўққизинчи синфда ўқиб юрган кезлари эди. Акаси қишлоқ хўжалик институтини тамомлаб қайтганди. Қишлоқ аҳли Абдувафони ёш бўлса ҳам колхозга бош қилиб сайлади. Акаси эрта кетиб, кеч қайтса-да, синглисининг «кундалик дафтари»ни ҳамиша кўрар. «Ғайрат қил, ТошМИга киритаман, олима бўласан...» деб кўнглини кўтариб қўярди.

Абдувафонинг ҳам, Зулайҳонинг ҳам орзуси ушалмади. Орзуларини уруш чил-парчин қилиб юборди. Абдувафо урушга кетди. Зулайҳони амакиси бир йилдан кейин турмушга узатди.

Уруш тугаб, омон-эсон бўлгач, Зулайҳонинг номига хат келди.

«Синглим, — дейилганди хатда соғинчли саломдан сўнг, — жиянчанинг расмини юборган экансан, олдим. «Той-той» қиладиган бўлиб қолгандир. Уйга кириб-чиқиб турибсанми? Янганг уч хатимга жавоб ёзмади. Тинчликми? Ўғлим Абдумалик қалай? Мана, душманни ҳам қон қақшатдик. Ҳадемай бизга ҳам жавоб беришади. Тез кунда дийдор кўришармиз...».

ҲИКОЯ

Ана шу хатдан икки ҳафта ўтгач, «қора хат» келди. Эрининг йўлига кўз тикиб ўтирган Гулчеҳра, савдойи бўлиб қолди. Айтиб-айтиб бўзлайверди:

Қўзичоғинг қўчқор қилмай,
Қайга кетдинг, вой тўрам.
Тойчоғингни тулпор қилмай.
Қайга кетдинг, вой тўрам.

Оғир дард уни бир ҳафтага қўймай қуритди. Қишлоқда янги қабр пайдо бўлди.

Зулайҳонинг масъуд болалиги, уруш даҳшатлари, янгасининг телбалиги кўз олдига келди. Тошдек бир нарса томоғига тиқилди. Кўз ёшлари оқди.

Абдумалик олти ёшдайди. Ўттиз йил ўтибди. Ўшанда экилган ниҳол ҳозир азим дарахт бўлди. Ўшанда туғилган Рустамжон энди болали-чақали, касалхонанинг бош врачи. Умрнинг оқар сувлиги шу-да!.

Акасининг студентлик чоғларида ёзган бир машқи бенхтиёр ёдига келди. Пичирлаб ўқиди:

Лаҳзалар, лаҳзалар,
чақмоқдай ўтиб,
Асрлар қаърига кириб
кетасиз.
Кўз очиб юмгулик вақт-ку
ўзингиз,
Ойларни, кунларни бунёд
этасиз.
Сизларда туғилиб топади
камол,
Қалбларнинг қалбларга
меҳригиёси.
Орзум шу: юксакда
қоқолсам қанот,
Кўзга суртсам порлоқ
тонглар зиёсин.

Шу пайт Рустамжоннинг «эна» деган овози, чумчуқлар галасига отилган тошдек Зулайҳонинг ҳаёлини тўзғитиб юборди.

Зулайҳо хола кўз ёшларини енги учи билан артиб, ўғлига тикилди.

— Ҳалидан бери қараб ўтирибман. Нега эзилиб йиғлайсиз?

— Ўзим... Абдумаликжон келганди... — тағин ўксиб-ўксиб йиғлай бошлади. — Акам мени ТошМИга обораман, деганди...

— Қуйинг, йиғламанг, — Рустамжон онасини қучоғлади. — Малик акам қаёққа кетдилар?

— Зарбандга. Мажлис бормиш. Қайтишда тушиб ўтмоқчи.

— Ойи, чойни қаёққа қўяй? Чорпояда ичасизларми? — келини сўради.

— Майли. Отангга айт, турсин.

Келинига меҳри қуйилиб боқди. Икки ёноғи олмадай тарам-тарам эди. «ТошМИда ўқитаман» деб қўйди ичида.

...Кун чарақлаб чиқди. Олдин дарахтларнинг учини, кейин уйларни, сўнгра садақайрағоч остидаги чорпояни зар қоплади. Сўричада бувилари атрофида чуғурлашаётган невараларига акасининг марди-майдонлигини «Бир бор экан, бир йўқ экан» деб эртаксимон сўзлаб берарди.

Ў. НУРМУҲАМЕДОВ.

МЕҲРИНГ

Ҳайқириб-ҳайқириб тошди дарёлар,
Чўлма-чўл, боғма-боғ ошди дарёлар,
Мовий қаҳқаҳалар сочди дарёлар, —
Тошқин-жўшқинлиги меҳрингча бўлмас!
Буюк кенгликларни қамради осмон,
Сўқмоқлар, чақмоқлар, пучмоқлар —
бир ён!
Ҳамма-ҳаммасига бўлди-ю қўрғон,
Чексиз, сўнгсизлиги меҳрингча бўлмас!
Уфқ севинчлардан аланғаланди,
Дилга наволарнинг чўғи қаланди,
Завқу-сафоларнинг баланд-баланди,
Ҳузури жонлиги меҳрингча бўлмас!
Сен севган кўзимда ишқ урар жавлон,
Қаҳрлар, сеҳрлар, баҳрлар ниҳон!
Қадру мурувватда бемисл жаҳон, —
Интизор-интизор меҳрингча бўлмас!
Мақсадим буюкдир каттакон йўлда,
Умидлар юксалур бу имкон йўлда,
Мен яшнаб ўтганим чароғон йўлда
Дунё тугаллиги меҳрингча бўлмас!

Ойдин ҲОЖИЕВА.

БАХТ БЕРГИЛ...

Сингилжон, аламли боқишингни қўй,
Камалак йўлида чопишингни қўй.
Ушлайман, деб тутқич бермас рўённи,
Эзғилаб кетма бу рангин дунённи.
Оёғинг остида — ястанган чаман
Сеҳрли қай камалак жилосидан кам?
Боладай чулдираб ёлборган ирмоқ,
Наҳотки солмаса қалбингга титроқ?
Масъум чечакка ҳам оғир-ку, оғир
Янчиб кетса уни ҳиссиз тошбағир!
Биламан, юрагинг музлаган тошмас,
Сен яхши англайсан недир ишқ, ҳавас.
Дилингни ўғирлаб олган камалак,
У тутқич бермайин айлайди ҳалак.
Камалак қўл билан тутилмас рўё,
Сен уни бахтим деб биласан гўё,
Бир-бирин қувалаб, умрбод пойга —
Қилмоқдан, сингилжон, айт-чи, не фойда?
Ўзинг тутолмагач, бахтинг барини,
Ҳеч йўқса бахтин бер йўлингда зорнинг.
Заъфарон чечакни тутиб қуёшга —
Ҳаёт бахш этишнинг бахти ҳам бошқа!

Мукаррама МУРОДОВА.

НУРЛИ МАСКАНИМ

Тонг ёришиб, оқ парда
тортар,
Нурга тўлар бутун бир олам.
Ватан меҳри қалбим ёритар,
Нур ичаман ҳатто тунда ҳам.
Тунда сендан оламан зиё,
Ватаним, сен нур тўла
маскан.
Бир тонг каби сен қалбимда
жо,
То оппоқ тонг отгунча, Ватан.

Ф. ХОНКЕЛДИЕВ.

ҚАЛБ САТРЛАРИ

1.

Ҳайкал ўрнатилган буюк
арбобга,
Одамлар келишар кўргани
тинмай.
У қараб тураркан Шарққа,
офтобга,
Майин жилмаяди — йўл
кўрсатгандай.
Ҳақиқат — арбобнинг ҳар
босган изи,
Асрлар қолади ўчмай,
йўқолмай.

2.

Ўтиб кетди гўдаклик чоғи,
Кўп шаҳарни кезиб кўрди у.
Баланд бўлса ҳам кўнгил тоғи
Ўз юртига тортди ҳис-туйғу.
Кўплар ҳайрон, ўйламас аммо,
Киндик қони тўкилган жой бу.

3.

Ёдимдан чиқмагай ҳеч ўша —
Сой бўйи, сув бўйи, тотли он.
Бировлардан қилиб андиша,
Келарди у сойга ҳар замон.
Энди йўқ изларин сўроқлаб,
Мен ўзим келаман, сой томон.

Расулжон ЮНУСАЛИЕВ.

ШОДЛИГИМ

Ҳаяжонга солар мени,
Юрагимни ўйнатиб тонг.
Вужудимни тўлқинлатиб,
Тонг, деб қушлар урмоқда
бонг.

Шундай пайтда, ширин
бўлиб,
Учиб ўтар райҳон бўйи.
Жамбул иси тараб учар
Ошиқларнинг пинҳон ўйи...

Суюнчимга юзин тутар,
Яқин олиб мени осмон.
Ўз ўтида куйиб қуёш,
Қўшиқ айтар омон-омон.

Неки бу дам кўздан ўтар,
Жондан ўтар сурур билан,
Ўша менинг қувончим деб,
Ўйнар дилим ғурур билан.

Сиғдиролмас ичига у,
Тўлиб-тошган суюнчимни.
Эрка бир ҳис тошиб келар,
Босиб кирар уй ичимни.
Ўйин қилар уйқучи қиз —
Менинг қизим кулгичида.
У бўлсачи, парвоси йўқ,
Ухлаб ётар уй ичида.
Эй, бахтиёр замонанинг
Той-той бўлган эркатойи,
Пешонангдан ўпар келиб
Шодлигимнинг кўкда ойи.
Қутлуғ бўлсин сенга ҳам
ул —
Оппоқ-оппоқ кўчгувчи тонг.
Иқболингдан бериб дарак,
Борлиқ тонг, деб, урмоқда
бонг.

Чўлпон ЭРГАШ.

НАФСИНГНИ ТИЙ

Кўп ажиб ҳикматли сўз бор эл аро — нафсингни тий,
Тут қулоғингда мудом, эй ошино, нафсингни тий!
Қайси касбу, қай ҳунарда ишлама — бўлгил ҳалол,
Одамият истасанг гар — доимо нафсингни тий.
Нафсингнинг куйига кирган хор бўлгай оқибат,
Учрагай бу йўлда албат бир бало — нафсингни тий.
Кўз олайтирсанг мабодо элу-давлат молига,
Кўзларингга тор бўлур бу дунё, нафсингни тий.
Ўз оёғидан илингай, яхши бил, қопқонга ким —
Гар қадамни тўғримас— босса бежо, нафсингни тий.
Учма кўп ҳаю ҳавасга, қўйма кўп бойликка ҳирс,
«Поқ» этиб, чиққай пуфакдан ҳам ҳаво — нафсингни тий.
Умбалоқ ошмоққа тайёрсан тийиннинг устида,
Кеча-кундуз «дарди пул»га мубтало, нафсингни тий!
Топса бўлғай неча дардларга даво афсуски,
Тўймас очкўзликка йўқдир ҳеч даво, нафсингни тий.
Бир емоқ-ичмоқ билан тўйса-чи, нафсинг сенинг,
Айшу-ишрат, беҳаёю бенбо нафсингни тий.
Заррача наф борми сендан элу юртга, сўзла рост,
Қилмишинг кони зарар, коринг хато, нафсингни тий.
Оч кўзинг, қайтгил йўлингдан, эс борида ёп этак,
Охири келмай туриб «ёвмил жазо», нафсингни тий.
Ҳалқумингдан тутқисидур шартта эл бир кун сени,
Фойда бермас минг пушаймон, илтижо, нафсингни тий.
Шоирo, меҳнат билан топган нонингга не етар,
Боқмагил миннатли ошга бир қиё, нафсингни тий.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

ГЎЗАЛЛИК ОШИҒИ

СССР Рассомлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, СССР ва Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати Ўрол Тансиқбоев ижодига бағишланган, Ўзбекистон рассомлар Союзи залида очилган кўргазма ушбу мавсумдаги энг қизиқарли кўргазмалардан бирига айланди.

Бу Ўрол Тансиқбоев ижодининг биринчи махсус кўргазмаси эмас. Лекин, у биринчи марта мамлакатимиздаги музейларга қўйилган асарлари кенг ва тўла намойиш этилганлиги билан илгариларидан ажралиб туради. Жумладан, Москвадаги Третьяков Давлат галереяси, Шарқ халқлари санъати Давлат музейи, Олмаота, Нукус, Рига, Вильнюс, Тошкент санъат музейлари ва бошқа музейларда намойиш этилган асарлари жамланган. Кўргазма фақат Тошкентдагина эмас, балки Москва Рассомлар академиясининг залида ҳам намойиш қилинади. Кўргазма рассомнинг ўлмас хотирасига бағишланган.

Ўрол Тансиқбоев мўйқалам сеҳрига шайдо бўлган илк ижодий давридан бошлабоқ жонли табиат таассуротидан илҳомланади ва шу гўзаллик оламидан нафас олади. У она ўлкасида ҳаётни рассом кўзи билан кўришга ўрганди ва ўз халқининг, ўз диёрининг бепоён кенглигини жон-дилидан севди. Очиқ ҳаводаги кундузги ёруғликнинг ҳад билмас ранг-баранглиги, одамлар гўзаллиги уни мафтун этди, қалбини сеҳрлади.

Маълумки, рассомнинг севган жанри — пейзаж, айниқса кенг қамровли табиат манзараси тасвиридир. Дарҳақиқат, у кўпроқ эътиборини табиат манзарасини тасвирлаш, мўйқалам сеҳри орқали ўз асарларига жон киритишга ҳаракат қилади. Туман, ёмғир, қор, табиатдаги ҳар бир ҳодисадан гўзаллик топа олади ва ўз асарларида уларни жонли, табиий акс эттиради.

Лекин, Ўрол Тансиқбоевни бу муваффақиятлар ҳеч қачон қаноатлантирмайди, у доимо изланувчи санъаткорлар тоифасидан эди. Ҳамиша янги таассуротлар оғушида яшарди. Чунки, Тансиқбоев сингари саёҳат қилган, изланган бошқа рассом номини айтиш қийин. У Ўрта Осиёдаги барча республика ва Қозоғистон республикасини айланиб чиқди. Кўргазмага қўйилган асарларнинг ўзи ҳам рассомнинг ижодий йўли ҳамда қизиқарли ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилиб беради.

Ўрол Тансиқбоев бир суҳбатда айтган эди: «Менимча, табиат манзараси ҳозирги замонамизни акс эттиришда катта имконият туғдириб беришга қодир. Пейзаж жанри осон эмас, албатта. Асосий масала унга қандай ёндошишга боғлиқ. Пейзаж тасвирида бизнинг буюк давримиз ўз ифодасини топмоғи шарт ва зарур».

Бу сўзлардан рассомнинг ижодий юксалиши қандай ва нимага асосланганлигини, унинг дунёқарашини тушуниб олиш қийин эмас. Худди шу фикр унинг бир қатор туркум асарларида ҳам ўз аксини топган. Жумладан, рассомнинг «Совет Ўзбекистони», «Ғаллаорол уфқлари», «Ўзбекистонда март», «Хўжакентдаги Чирчиқ», «Ангрен дарёси», «Сирдарё» туркумидаги асарлари фикримиз далилидир.

Буюк рассом эрта баҳорда табиат кўрки қандай жозибаларга эга бўлишини («Ўрик гуллади», «Ўзбекистонда март», «Баҳор») меҳнаткаш инсонга ўзи яратган индустрия қандай бойлик келтиришини («Оҳангарон цемент заводи»), табиатни ўзгартиришда инсоннинг буюк ижодий меҳнати нималарга қодир эканлигини («Мирзачўлда», «Ангрен—Қўқон тоғ йўли») меҳр билан тасвирлайди. Рассом ҳар бир қадамда ўзбек халқи ҳаётининг равнақини кўради, қувонч ва ҳаяжон билан уни севади ҳамда уларни ўз асарларига сингдиради.

Ўрол Тансиқбоев нафақат Ўзбекистон ҳаёти, табиати, далалари тўғрисида картиналар чизди, у Туркманистон, Қирғизистон, Қозоғистон чўллари, Тожикистон боғлари тўғрисида ҳам қанчадан-қанча полотнолар яратди. Унинг асарларида ҳар бир ўлка табиати ўзининг қайтарилмас гўзаллиги, мафтункорлиги билан бир-биридан фарқ қилиб туради. Рассом табиатнинг жилокор манзарасини чизар экан, шу ўлкага хос белгиларини топади. Масалан, Олатоғ ва Помир тоғларининг кўзни қамаштирувчи қорли чўққиларини зўр маҳорат билан ифодаласа, Фарғона водийсининг манзарасида асосий эътиборни гуллар билан бурканган ям-яшил далаларни тасвирлашга қаратади. Мирзачўл тасвирида эса, чўлга ҳаёт келтирган қорамтир-кўкиш йўл томирларини акс эттиришга аҳамият беради.

1951 йили Ўрол Тансиқбоев «Она диёр» номли мазмунан чуқур, ҳаётий ва ҳаққоний тасвирланган картинаси устида ишлади. Кейинги ўн йилликлар рассом учун айниқса сермаҳсул йиллар бўлди. Бу даврда Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг Тансиқбоев бормаган бирон бир бурчаги қолмаган бўлса керак. Бу йилларда яратган табиат манзаралари шу жиҳатдан фарқ қилар эдики, олдингиларига нисбатан янада ғоявий мазмуни чуқурлашган, тасвирланаётган жой доирасининг қамрови кенгайган, нафислик ва нафосат рангларига бой эди.

Рассомнинг ҳароратли мўйқалами севимли темасига айланган ўзбек диёрининг табиат манзарасига тез-тез қайтиб турди. Унинг 1957 йилда яратилган энг ажойиб «Қайроққум ГЭСи тонги» манзаравий асари ҳаққоний равишда совет санъаткорларининг классик асарлари қаторидан ўрин олди. Шунинг учун ҳам бу асар Брюсселда ўтказилган Бутунжаҳон виставкасида кумуш медалга сазовор бўлган эди.

1971 йилдан бошлаб Тансиқбоев Чорвоқ ГЭСига тез-тез бориб турди ва у шу қурилиш тарихини тасвирий санъатда абадий қолдириш учун астойдил киришган эди. Бу туркумга кирган «Чорвоқ қурилишида», «Куз тонги» номли икки манзараси 1973 йилги Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреатини олишга муваффақ бўлди. Унинг ижод дастгоҳида Чорвоққа бағишланган «Чорвоқ денгизининг туғилиши» ва «Чорвоқ» 1973 йилда» номли ниҳоясига етказилмай қолган яна икки манзара асари турибди. Бироқ, рассомга уларни тугатиш насиб этмади...

Ўрол Тансиқбоев ижоди совет санъати тарихини безаб турган ёрқин саҳифалардан биридир. Ижодий изланишлари уни фақатгина моҳир манзара рассоми сифатида танитиб қолмай, балки ранг-баранг соҳадаги беқиёс ижодий тажрибаси билан совет тасвирий маданиятини бойитди, унинг ажралмас қисмига айланди. У яратган гўзаллик оламидан одамлар ҳамиша завқ олаверади. Ўрол Тансиқбоевнинг ўзи ҳам ўзи яратган гўзаллик оламининг султони сифатида халқимиз қалбида абадий яшайди.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
Э. МУҲАМЕДОВ.

Суратда: Ўрол Тансиқбоев.

ХОТИРА

Республикамиз бўйлаб сафар давомида меҳнаткашлар билан учрашаётган йирик саркарда ва командирлардан бир группаси яқинда Ўзбекистон Компартиясн Марказий Комитети нашриёти ишчиларининг меҳмони бўлишди. Учрашув давомида меҳмонлар ишчиларга оловли йиллар хотираларидан сўзлаб бердилар.

Истеъфодаги генерал-майор И. А. Романенко Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқи қозонган Буюк Ғалаба омиллари тўғрисида гапирди. Ғалабани таъминлашга барча миллат вакиллари ўз хиссаларини қўшдилар.

Генерал фрунзелик Владимир Виноградовнинг ўлим олдидан ёзиб қолдирган мактубини ўқиб берди: «Биз ўн икки киши эдик. Минск шоссесида жанг қилиб уч киши қолдик. Душманнинг ўн саккиз танки яксон бўлди. Яна янгилари ўрмалаб келаяпти. Аммо биз орқага чекинмаяпмиз. Энди икки дўстим ҳам ҳалок бўлди. Якка ўзим қолдим. Яраландим. Қолган гранаталарни олиб танкка қарши чиқаяпман».

Владимир шу сатрлар ёзилган мактубни снаряд гильзасига яшириб ўзи олға ташланган эди. Гильзани урушдан кейин ер ҳайдаётган тракторчи топиб олди. Шундан кейин ўн икки қаҳрамоннинг номи тилларда достон бўлди.

Истеъфодаги полковник Н. В. Амилюсти эса урушнинг дастлабки кунларида Совет халқи кўрсатган оммавий жасорат тўғрисида ҳикоя қилди. Ўшанда Брест қалъаси ўттиз кун давомида 50 минг кишилик фашист қўшинлари йўлини тўсиб турган эди. Могилев, Смоленск остоналарида ҳам совет жангчилари душманга қаттиқ қаршилик кўрсатдилар. Улар орасида ўзбекистонлик ўғлонлар ҳам бор эди. Нотиқ Ғулом Ёқубов командирлик қилган рота жангчиларининг жасорати тўғрисида гапириб берди. Рота жангчилари тенгсиз олишувда 400 дан ортиқ фашистни ер тишлатган эдилар. Ўша жангларда кўрсатган жасорати учун жасур командир Ғулом Ёқубов Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди.

Ишчилар собиқ партизан С. Г. Сидоренко — Солдатенко ҳикоясини айниқса қизиқиб тингладилар. Улуғ Ватан уруши йилларида фашистлар вақтинча босиб олган районларда 1,5 миллионга яқин партизанлар жанговар ҳаракатда бўлган эдилар. Белоруссия ўрмонларида жасорат кўрсатган партизанларнинг бир қисмига С. Г. Сидоренко—Солдатенко раҳбарлик қилган эди. Партизанлар орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, жанговар орден ва медаль кавалерлари бор.

Учрашувда сўзга чиққан нашриёт партия комитетининг секретари Тожи Исҳоқов Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига бошланган мусобақа самараси ҳақида гапирди. Пировардида меҳмонларга эсдалик совғалари топширилди.

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: истеъфодаги генерал-майор И. А. Романенко, истеъфодаги полковник Н. В. Амилюсти ва собиқ партизан С. Г. Сидоренко-Солдатенко.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

ҒАЛАБА БОҒИ

Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг комсомол-ёшлари хайрли ишга қўл урдилар. Улар бўш ётган 15 гектар майдонда Ғалаба кунигача боғ яратишга аҳд қилдилар.

Ёшларга кекса коммунист, механизация инженери А. Хаитов бошчилик қиляпти. Механизаторлардан Р. Зайтуллаев, Э. Сайдалиев, А. Якушин ва бошқалар кунлик нормаларини 1,5 баравардан ошириб бажармоқдалар.

Қирларни ўзлаштириб, «Ғалаба боғи» барпо этишга бел боғлаган ташаббускорларни район комсомол ташкилоти ўз оталиғига олди.

О. ТУРАҚУЛОВ.

АНАТОЛИЙ КАРПОВ—ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

ХАЛҚАРО шахмат федерациясининг президенти Макс Эйве совет гроссмейстери Анатолий Карповни жаҳоннинг янги чемпиони деб эълон қилди.

М. Эйве, мен Р. Фишер 1975 йилда жаҳонда биринчилиги матчини ўтказиш регламентига мувофиқ даъвогар гроссмейстер Анатолий Карпов билан бўладиган матчда жаҳон чемпиони унвонини ҳимоя қилишга тайёр эмас, деб ҳисоблайман, деди.

Шахмат бўйича жаҳоннинг ўн иккинчи чемпиони Анатолий Евгеньевич Карпов — Ленинград Давлат университети экономика факультети тўртинчи курсининг студенти, Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг аъзосидир.

А. Карпов 1951 йил 23 майда Челябинск областининг Златоуст шаҳрида туғилган. У етти ёшида шахмат ўйнашни ўрганиб, жуда тез ўзининг ғоят қобилиятли эканлигини кўрсатди. 1966 йилда СССР спорт мастери номини олишга эришди, 1969 йилда ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони унвонини олди ва халқаро мастер, яна бир йилдан кейин эса халқаро гроссмейстер бўлди.

Карпов катта халқаро турнирларнинг, жумладан, 1971 йилда Москвада, 1971 — 1972 йилларда Гастингсда, 1972 йилда Сан-Антониода, 1973 йилда Мадридда бўлиб ўтган турнирларда ғолиб чиқди. У ана шу турнирларда Ульф Андерссон, Роберт Бирн, С. Глигорич, Властимил Горт, Бент Ларсен, Энрике Мекинг, Лайош Портиш, Вольфганг Ульман (ГДР), ватандошлари — собиқ жаҳон чемпионлари Тигран Петросян, Василий Смислов, Борис Спасский, Михаил Таль сингари дунёнинг энг кучли гроссмейстерларини ортда қолдирди.

Анатолий 1972 йилда Югославияда, 1974 йилда Францияда жаҳон шахмат олимпиадалари ғолиби бўлган СССР терма командаси ва 1973 йилда Европа команда чемпионати составида беллашди. У 1974 йилда Ниццада ўтказилган XI Олимпиадада СССР командасига бошчилик қилди ва биринчи тахтада ўйнаб, ана шу мусобақалар тарихида энг яхши натижага эришди — 14 имкониятдан 12 очко олди.

Карпов жаҳон биринчилиги учун саралаш мусобақаларида 1973 йилда зоналараро турнирда биринчи — иккинчи ўринларга шерик бўлди, сўнгра 1974 йилда даъвогарларнинг матчларида гроссмейстер Лев Полугаевский, собиқ жаҳон чемпиони Борис Спасский ва СССРнинг тўрт марта чемпиони Виктор Корчной устидан ғалаба қозонди. Карпов ана шу мусобақаларда 60 ўйиндан 17 тасини ютди, фақат уч ўйинни ютқазди ва 1975 йил 1 июнда бошланиши лозим бўлган матчда АҚШ гроссмейстери Фишер билан жаҳон чемпиони унвони учун беллашув ҳуқуқини қўлга киритди.

Мусобақаларнинг ягона уч йиллик цикли давомидаёқ, Фишернинг талаби билан ана шу матч қоидалари шахмат тарихида биринчи марта жаҳон федерациясида икки марта ўзгартирилди. Ғолиб чиқиш учун илгари белгиланганидек олти ўйинни эмас, 10 ўйинни ютиб чиқиш зарурлиги тўғрисида 1974 йилда қарор қабул қилинди. Ўйналадиган партияларнинг умумий сони 30 тадан 36 тага кўпайтирилди. Шунга қарамай Фишер ана шундай шартларда шахмат ўйнашдан бош тортишини ва чемпион унвонини ўзидан соқит қилажагини айтди. Жаҳон шахмат федерациясининг шу йил март ойида бўлиб ўтган навбатдан ташқари конгресси ўйин чекланишини бекор қилиб, Фишернинг яна бир истагини қондирди.

А. Карпов ана шу қоидалар асосида ҳам Манилада гарчи иқлим шароитлари оғир бўлсада, шахмат ўйнашга тайёр эканлигини билдирди ва шу тариқа шахмат тахтасида Фишер билан учрашишга самимий истаги борлигини намойиш қилиб кўрсатди.

Бироқ Америка гроссмейстери жаҳон шахмат федерациясининг қоидаларини ва қарорини назар-писанд қилмай шахмат ўйнашга рози эканлигини белгиланган муддатда тасдиқламади ва умуман бирон жавоб беришни ҳам эп кўрмади. Шундай қилиб у ҳалол спорт беллашувида ўз унвонини ҳимоя қилишдан бош тортди. Фишер 1972 йилнинг сентябридан бошлаб мусобақаларда қатнашмаганлиги ва биронта турнир ўйини ёки матч ўйини ўтказмаганлиги фактининг ўзи спорт жамоатчилигини у курашга мутлақо тайёр эмас ва учинг бутун ҳатти-ҳаракатлари мусобақани барбод этишга қаратилган, деган хулосани чиқаришга мажбур этади. Ҳолбуки, бу мусобақани бутун жаҳондаги шахмат ишқибозлари зўр қизиқиш билан кутган эдилар. Бундай хулқ-атвор олий шахмат унвонининг эгасига асло муносиб эмас.

Карпов жаҳоннинг янги чемпиони деб эълон қилинганлиги — у спортда эришган жуда катта ютуқларнинг қонуний якунидир. Ана шу жуда катта спорт ютуқлари учун у икки марта — 1973—1974 йилларда жаҳоннинг энг яхши шахматчиси деб аталди ва «Олтин Оскар» соврини билан мукофотланди.

Миллион-миллион совет шахмат ишқибозлари Анатолий Карповни қизғин қутлаб, жаҳон чемпионига янгидан-янги катта муваффақиятлар тилайдилар.

(ТАСС).

Суратда: жаҳоннинг янги чемпиони, ленинградлик халқаро гроссмейстер Анатолий КАРПОВ.

А. Яковлев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

НИҚОБЛИ ОДАМ

Кийимидан ташқари эгнида қутқарув камари бўлган одам муздек совуқ сувда бир неча дақиқа суза олиши мумкин. Сувдаги ҳарорат 20 градус бўлганида ҳам одам 12 соат давомида бутунлай кучдан қолади.

Узоққа сузувчи француз капитани — Даниэль Риголе ихтиро қилган қутқариш костюми одамни сув ва совуқ таъсирдан асровчи ниқоб вазифасини ўтайди. Бу костюм эни беш миллиметрлик неопрен деб аталмиш материал қатламидан иборат. Неопрен вазни сувдан енгил бўлгани учун одамни сув юзасида ушлаб туради. Бу костюмни одам ўз эгнига 30 секундда бемалол кийиб олиши мумкин.

ЯНА БИР РЕКОРД

Америкалик Рой Селиваннинг номи «Жаҳон рекордлари китоби»га ёзилган. Аслида у ҳеч қандай рекорд қўймаган. Гап шундаки, уни тўрт марта яшин урган, аммо у ҳар сафар омон қолаверган. Фақат бир оз қўрқиб, ранги ўчган, холос. Яқинда эса Селиван бешинчи марта яшин билан учрашди. Шунда ҳам у тирик қолди, фақат сочи бироз куйди. У чиндан ҳам омадли экан. АҚШда ўтган йили яшин урган 600 кишининг ҳаммаси ҳалок бўлган.

КАТТАЛАР УЧУН АЛЛА

Геттинген университети тадқиқотчилари катта ёшдаги кишиларни ухлатувчи ҳамма воситалар — таблетка, порошок, микстура ва ҳатто қадимий алла қўшиқлари ёзилган пластинкаларнинг таъсирини текшириб кўришди. Алла катталарни ухлатишда қўл келмайди, деб ўйлашган эди, аксинча у ҳамма дори-дармонлардан «ўткир» бўлиб чиқди. Алла қўшиғини тинглаган уйқусиз кишиларда ҳақиқий уйқу пайдо бўлиб, узоқ давом этди.

ЗАЛДА ЙУТАЛИНМАСИН!

Симфоник концертлар давомида залда ўхтин-ўхтин йўталиш овозлари эшитилади. Бу маълум даражада диққатнинг бўлинилишига сабаб бўлади. Бунинг олдини олиш мақсадида жаҳонда энг машҳур дирижерлардан бири Герберт фон Караян махсус кишилар орқали концерт олдидан йўталга қарши дорилар тарқатади.

ЯНГИ ХИЛ ПЛАСТИНКА

Ҳозирги вақтда узоқ вақт давомида куй ёки қўшиқ эшиттирадиган пластинкалар минутига 33 марта айланади. Эски пластинкалар эса бундан ҳам тез — минутига 78 марта айланар эди.

Табиийки, бундай жуда узоқ айланувчи пластинка учун алоҳида ишланган проигриватель бўлиши лозим, негаки пластинка диски аниқ айланиб туриши учун бунда махсус электрон асбобдан фойдаланилади.

Яқинда АҚШда чиқарилган янги хил пластинка минутига атиги икки марта айланади. Диаметри 24 сантиметр бўлган бундай пластинка орқали танаффуссиз бир сутка давомида куй ёки қўшиқлар, опера ёки балет музикаларини эшитиш мумкин.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ДЎСТЛИК ПАРКИ ОЧИЛДИ

БУДАПЕШТ, 3 апрель. (ТАСС). Венгрия пойтахтининг ишчилар яшайдиган райони — Кебаньяда Венгрия—Совет дўстлиги парки тантанали равишда очилди.

Парк марказида Венгрия — Совет дўстлигини тасвирловчи монумент ўрнатилди. Шу скульптура ансамбли лойиҳасини тайёрлашда атоқли ҳайкалтарошлардан Е. В. Вучетич билан Ж. Кишфалуди-Штробиль қатнашдилар. Композициянинг ҳаммасини венгер ҳайкалтароши Б. Барна бажарди.

Венгрия-Совет дўстлиги паркида очилган монумент супасига гулчамбар қўйилди.

АРГЕНТИНАДА ВАЗИЯТ ОҒИРЛАШМОҚДА

БУЭНОС-АЙРЕС, 3 апрель. (ТАСС). Граждан радикал иттифоқ партиясидан депутатлар палатаси аъзолари мамлакатда реакциянинг зўравонлик ҳаракатлари хусусида ҳукуматга савол бердилар. Айни вақтда муросасизлар партиясини ва коммунистик партияни бирлаштирган революцион халқ иттифоқининг депутатлари мамлакатда юз бераётган террорчиликни текшириш учун парламент комиссиясини тузиш тўғрисида таклиф киритдилар. Бу комиссия Аргентинадаги террорчиларни, шунингдек мамлакат ташқарисидаги уларнинг иштирокчиларини ва илҳомчиларини аниқлаши лозим.

Аргентина Компартияси Марказий Комитети ўз баёнотида вазиятни нормаллаштириш учун зарур чоралар кўришни талаб қилди.

ШИДДАТЛИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ, 3. (ТАСС). Сайгон қўшинлари маҳаллий аҳолининг Тхиеу режимига қарши оммавий чиқишлари бошлангандан кейин яна бешта йирик шаҳарни ташлаб чиқдилар. Туихоа, Далат, Камран, Фанранг ва Фантхиет устида озодлик байроғи кўтарилди. Бу шаҳарларнинг таслим бўлиши билан яна икки соҳил вилояти — Ниньтхуан ва Биньтхуан Жанубий Вьетнам халқи назорати остига ўтди.

Сайгон учун Камрань йирик ҳарбий-денгиз базасининг қўлдан кетиши айниқса оғир жудолик бўлди. Бу базани яратиш Америка Қўшма Штатлари учун 250 миллион долларга тушган эди. Бу шаҳарлардаги жуда кўп Сайгон солдатлари ва офицерлар, маҳаллий маъмурият хизматчилари халқ қуролли кучлари томонига ўтди. Тхиеу қўшинларининг Сайгонга ёриб ўтиш учун қилаётган уринишлари ҳукумат маъмурияти ва чекинаётган армия раҳбарлари ўртасида бошланган ваҳимани яна авж олдириб юборди.

Озодлик қўшинларининг сиқуви тобора кучайиб бормоқда. Тхиеу АҚШнинг қўллаб-қувватлаши билангина ҳокимиятни ҳозирча ўз қўлида ушлаб турибди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕРЛИН. Шу кунларда Берлин ва Дрезден кинотеатрларида Улуғ Ватан урушига ва фашизм тор-мор этилганлигининг 30 йиллигига бағишланган совет фильмлари фестивали ўтмоқда. Немис томошабинлар фестиваль кунларида Сергей Герасимов, Ролан Биков, Василий Шукшиннинг ва бошқа совет режиссёрлари ҳамда сценарийчиларининг асарлари билан танишадилар.

ЛИССАБОН. Европа теварагида бўйлаб сузаётган «Латвия» теплоходи Лиссабон денгиз портига келди. Бу фашизм режими ағдариб ташлангандан кейин Португалия пойтахтига келган биринчи пассажир кемасидир.

БРАТИСЛАВА (Чехословакия)нинг Совет Армияси томонидан озод қилинганига 30 йил тўлди. Суратда: совет китоблари уйи.

В. Мастюков фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.35 — Мультфильм. 17.45 — Санъат ғунчалари. 18.15 — «Идеология ва ҳаёт». 18.45 — «Ахборот». 19.00 Фигурали учиш. 20.55 — «Ахборот». 21.15 — МОСКВА. Хоккей: Швеция — ЧССР. 23.35 — Телефильм. 24.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.05 — Янгиликлар. 10.15 — Болалар учун кўрсатув. 10.50 — Телеминиатюралар. 11.30 —Ота-оналар учун консультация. 12.00 — «Мардлик-мангулик». 12.30 — Бу разведкада бўлган эди (бадиий фильм. 14.00 — Фигурали учиш. 15.30 —Ота-оналар учун консультация. 16.00 — Қалб истеъдоди. 17.30 — МОСКВА. Ҳайвонот оламида. 18.30 — Мультфильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Жуков телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.00 — Композитор Л. Лядова билан учрашув. 21.15 — ТОШКЕНТ. 21.45 — Халқаро хотин-қизлар йилига бағишланган адабий кўрсатув. 22.30 — Ниҳоллар (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 15.40 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 5|IV да Травиата, 6|IV да Золушка (кундузи), Риголетто (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5|IV да Қароқчилар, 6|IV да Ҳаёт шоми.

КИНО

Қамал — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Қайта тикланган никоҳ — «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Севишганлар ҳақида қисса — «МОСКВА» (13.00, 15.00, 16.00, 18.15).

Кумуш кўл хазинаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

ФИГУРАЛИ УЧИШ ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ФИГУРАЛИ УЧИШ БЎЙИЧА МУСОБАҚАЛАРГА ҚИСМАН ЎЗГАРТИРИШ КИРИТИЛГАНЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН 9 ВА 10 АПРЕЛЬ СОАТ 15.00 ДА МУСОБАҚА ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ НАМУНАЛИ ЧИҚИШИ БЎЛАДИ.

ТОМОШАГА 4 АПРЕЛЬ ЭРТАЛАБГА СОТИБ ОЛИНГАН БИЛЕТЛАР БИЛАН 9 АПРЕЛДА, 6 АПРЕЛЬ ЭРТАЛАБГА СОТИБ ОЛИНГАН БИЛЕТЛАР БИЛАН 10 АПРЕЛДА КИРИШ МУМКИН.

СПОРТ

ҒАЛАБА БИЛАН БОШЛАШДИ

Совет Иттифоқи терма командаси хоккейчилари Мюнхенда старт олган жаҳон ва Европа биринчилигини ғалаба билан бошлашди. Улар дастлабки учрашувда Америка Қўшма Штатлари хоккейчиларини 10:5 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Шу куни Чехословакия терма командаси ҳам майдонга чиқди. Чемпионатнинг энг юксак мукофотларига асосий даъвогарлардан бири бўлган чехословакиялик хоккейчилар Польша терма командаси билан учрашиб, 5:0 ҳисобида ғалабага эришдилар.

ҚАЙТА УЧРАШУВ ҲАЛ ҚИЛАДИ

Футбол бўйича СССР ёшлар терма командаси Анқарада Европа чемпионатининг саралаш матчида Туркия командаси билан учрашди. Қизғин ва тенг курашда ўтган бу матч туркиялик футболчиларга ғалаба келтирди — 2:1.

Бу командаларнинг қайси бири ўйинни давом эттиришини қайта учрашув ҳал қилади. Бу матч бизнинг мамлакатимизда бўлади.

КАТТА МУВАФФАҚИЯТ

Американинг Толидо шаҳрида эркин кураш бўйича жаҳон кубоги мусобақалари бўлиб ўтди. Составида ўзбекистонлик халқаро классдаги СССР спорт мастери Энвер Абдуроманов ҳам беллашган СССР терма командаси қаторасига учинчи марта фахрли совринни қўлга киритди.

Курашчиларимиз мусобақаларда Канада командасини 10:0, монголияликларни 9:1, АҚШ спортчиларини 6:4 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

«ДИНАМО» — БИРИНЧИ

Ёшлар ўртасида самбо бўйича Ўзбекистоннинг навбатдаги шахсий-команда биринчилиги Самарқандда ниҳоясига етди. Кўнгилли спорт жамиятлари ва ташкилотларнинг терма командалари составларида 150га яқин самбочи совринли ўринлар учун баҳс юритди.

Кескин курашлар давомида фахрий шоҳсупа тўрига «Динамо» жамияти коллективи кўтарилди. Иккинчи ўринни «Локомотив», учинчи ўринни эса «Меҳнат» курашчилари ишғол қилдилар.

Тошкентликлардан динамочилар Р. Ризвонов, В. Козловский, С. Стешников ва З. Султоновлар, темирйўлчи Р. Музаффаров, «Меҳнат» жамияти вакиллари К. Денишов, Р. Велиулаев, К. Ибогулин ва О. Моториналар шахсий ҳисобда ғолиб деб топилдилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 01340. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64634. Б—2447.